

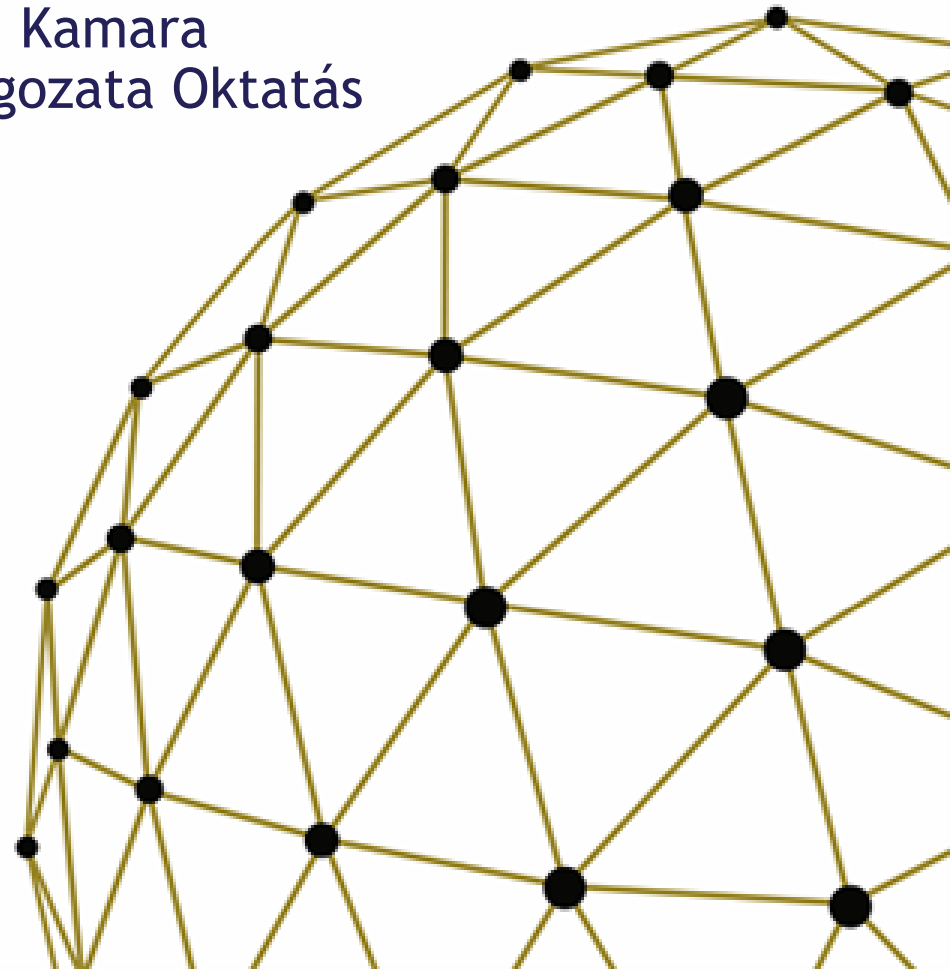

Az MNB visszajelzései a könyvvizsgálók számára -
avagy a könyvvizsgálók MNB-s szemmel
szövetkezeti hitelintézetek, kis és középbankok,
egyenértékes pénzügyi vállalkozások

Bánhegyi Réka MNB Hitelintézetek Főosztály

Magyar Könyvvizsgálói Kamara
Pénz- és Tőkepiaci Tagozata Oktatás

2014. december 8.

Tartalom

1. Kapcsolat a könyvvizsgálókkal
2. Intézmények és könyvvizsgálóik
3. Helyszíni vizsgálatokat megelőző könyvvizsgálói interjúk tapasztalatai
4. Helyszíni vizsgálat során a könyvvizsgálók hatókörébe tartozó tevékenységekkel kapcsolatban tett megállapítások
5. Az MNB-hez megküldött külön kiegészítő jelentések feldolgozásának tapasztalatai
6. Törvényi megfelelés
7. Kérdések

1. Kapcsolat a könyvvizsgálókkal

A kis- és közepes méretű hitelintézetek felügyeletének jellemzői:

- Az MNB tv. értelmében helyszíni vizsgálatok csak 3-5 év gyakorisággal.
 - Fókusz a helyszínen kívüli felügyelésen van, amely többek között az intézményi adatszolgáltatásra és egyéb forrásokra, így a könyvvizsgálók munkájára támaszkodik.
 - Ez utóbbi különösen értékes, mert helyszíni vizsgálaton alapul, és információt ad az adatszolgáltatás minőségére vonatkozóan is.
 - Könyvvizsgálóktól származó információink: éves külön kiegészítő jelentés és a helyszíni vizsgálatokat megelőző könyvvizsgálói interjúk.
 - Az MNB helyszíni vizsgálatai visszamérési lehetőséget adnak az interjúban és a jelentésekben átadott információ, a könyvvizsgálói munka értékelésére.
- > Jelen előadás témája a visszamérés tapasztalatai, valamint az interjúkkal és jelentésekkel kapcsolatos megjegyzések.

2. Intézmények és könyvvizsgálók

A kis- és közepes hitelintézetek között két egymástól elkülöníthető intézményi és könyvvizsgálói csoport van:

Felügyelt intézményi kör	Könyvvizsgálók
Szövetkezeti hitelintézetek	Kisebb könyvvizsgáló cégek és egyéni vállalkozók
Közép- és kisbankok, Fióktelepek, Szakosított hitelintézetek, Hitelintézettel egyenértékes pénzügyi vállalkozások	Nemzetközi könyvvizsgáló cégek <i>KIVÉTEL:</i> takarékszövetkezetekből alakult bankok, amelyeket szintén a fenti könyvvizsgálói kör vizsgál

Az előadás a visszamérés és a jelentésekkel, interjúkkal kapcsolatos tapasztalatok megosztásakor az **első könyvvizsgálói csoportra** fókuszál, mert a második csoport egybevág az egyedi felügyelésről szóló előadás fókuszával.

3. Interjúk tapasztalatai

Szemponatok	Értékelés
Interjú megjelenés	Két kivétellel (betegség) minden könyvvizsgáló megjelent.
Interjúra felkészülés, tapasztalatok megosztásának készsége	A könyvvizsgálók általában nem először jártak az MNB-ben, így felkészültek az interjúra, dokumentumokkal is.
	Az interjúk során általában nyíltabban fogalmazott meg véleményt a könyvvizsgáló, mint a külön kiegészítő jelentésben.
Intézményre vonatkozó ismeretek mélysége, naprakészsége	A könyvvizsgálók ismerete nem volt mindig naprakész. Ennek oka, hogy általában évente kétszer tartanak helyszíni vizsgálatot az intézménynél, ennél gyakrabban nem tájékozódnak a helyszínen.
	Könyvvizsgáló-váltáskor (általában május) az új könyvvizsgáló először a negyedik negyedévben tartott helyszíni vizsgálatot, így az interjú nem volt kellően tájékozott.
Kapcsolat az irányító-ellenőrző testületekkel, és a belső ellenőrzéssel	Személyes kapcsolat a testületekkel általában nincs, az ülések és vizsgálatok jegyzőkönyveit kapják kézhez a könyvvizsgálók.

- Az elmúlt évekhez képest **javulást** érzékelünk, vannak kifejezetten színvonalas munkát ellátó könyvvizsgálók, de a színvonal nem egységes.

-> *Javasoljuk a gyakoribb személyes kapcsolattartást, tájékozódást az intézményeknél.*

4. Helyszíni vizsgálatok tapasztalatai

- Átlagban az MNB vizsgálatok **negyede** tett olyan megállapítást, amely nem volt összhangban a könyvvizsgáló által szóban és/vagy írásban nyújtott képpel.
- Azokat a területeket említjük, amelyek értékelése a könyvvizsgálói munka része is.

Terület	Észrevételek, amelyeket a könyvvizsgáló nem említett
Számviteli politika és annak keretében kialakított szabályzatok	A számviteli és adatszolgáltatási folyamat kontrolljai elégtelenek, ennek következtében az adatszolgáltatás nem teljes körű illetve pontatlan.
	Számviteli politika nem naprakész.
	Informatikai rendszer nem támogatja a kamat függővé tételét.
	Mérlegen kívüli kockázatvállalások nyilvántartása nem teljes körű.
	Nem megfelelő fedezet-allokálás a csoporton belüli követelések esetében.
	Értékvesztés elszámolását alátámasztó bizonylat nem áll rendelkezésre.
Eszköz-forrás értékelés	Több esetben előfordult, hogy az interjún a könyvvizsgáló a hitelezési terület kontrolljait és az értékelést megfelelőnek tartotta, azonban az MNB helyszíni vizsgálat a területet jelentős vagy magas kockázatúnak sorolta be, illetve számos esetben pótlólagos értékvesztést is írt elő.
Tőke, folyamatos fizetőképesség	Az interjúk során több esetben kiderült, hogy a könyvvizsgáló a szavatoló tőke- és tőkekövetelmény számítását nem tekinti át, munkája csupán a saját tőkére korlátozódik.

-> Ezeket a témákat is javasoljuk áttekinteni a következő könyvvizsgálat során.

5. Külön kiegészítő jelentések tapasztalatai

A külön kiegészítő jelentések nagyjából informatívak és megfelelnek a jogszabályban és a PSZÁF-MKVK közös ajánlásában foglaltaknak.

Szempon	Hiányosságok
Beküldési határidő	9% nem érkezett be időben.
Információtartalom, teljes körűség, dokumentálás	A jelentés nem az MKVK-PSZÁF ajánlás szerkezetét használja.
	Több értékelést vár el az MNB a leíró részek helyett.
	A megvizsgált ügyféllistát nem csatolják arra hivatkozva, hogy az ügyfél nem járult hozzá (megoldás lehet a név helyett az ügyfél-referenciák megadása).
	Negatív kifejezési formában megfogalmazott következtetéseket adnak olyan területeken is, amelyek értékelése a könyvvizsgálat része, így kellő bizonyosságot nyújtó eljárás tárgya volt (pl. hitelezés, számvitel).
Vezetői levél	Általában nem adnak ki vezetői levelet, arra hivatkozva, hogy szóban megbeszéltek a vezetéssel.
	A jelentésben nem szerepel, hogy adtak-e ki vezetői levelet, illetve amennyiben közlik, hogy adtak ki, a megállapításokat nem közlik.
	Azt közlik, hogy a levél kiadására a jelentés megírása után kerül majd sor, így az MNB a későbbiekben sem értesül a megállapításokról.

- > *Javasoljuk egy külön kiegészítő jelentés minta összeállítását és használatát.*
- > *Javasoljuk a vezetői levélre vonatkozó előírások képzésen való elmélyítését.*

6. Törvényi megfelelés

Az MNB vonatkozó adatszolgáltatás hiányában a könyvvizsgálókra vonatkozó, a Hpt. 260. §-ában lefektetett törvényi előírásokat nem vizsgálja teljes körűen.

Fontosabb törvényi előírások	Részletesen	Megfelel / nem felel meg
Intézményi koncentráció Hpt. 260. § (4) a), b), illetve (5) a) és b)	Egy könyvvizsgáló maximum 5, takarékszövetkezetek esetében maximum 10 intézmény természetes személy könyvvizsgálója lehet	Megfelel , egy könyvvizsgáló átlagosan 2,2 intézményt vizsgál, a maximumot egy esetben sem lépték túl.
Rotáció Hpt. 260. § bek. (3)	A hitelintézet természetes személy könyvvizsgálójának megbízatása legfeljebb öt évig tarthat, és a megbízatás lejártát követő harmadik év után lehet újabb megbízási szerződést kötni ugyanazon könyvvizsgálóval.	A könyvvizsgálókat általában egy évre választják. Az intézményi adatszolgáltatás mindig a legutolsó megválasztás időpontját tartalmazza, így az MNB a feltétel teljesítését nem tudja ellenőrizni.
Bevétel koncentráció Hpt. 260. § (4) c), d), illetve (5) c) és d)	Egy-egy hitelintézettől származó jövedelme nem haladhatja meg éves jövedelmének 30%-át, egy tulajdonosi csoporthoz tartozó pénzügyi intézmények, stb. esetén 60%-át.	Nincs a bevételre vonatkozó adatszolgáltatás, így ezt nem tudjuk ellenőrizni.

-> *Javasoljuk, hogy a törvényi megfelelésről a könyvvizsgálók tételesen, évente a külön kiegészítő jelentésben nyilatkozzanak.*

Kérdések?

Köszönöm a figyelmet!

